Patologie 4-08 6.10.2008 12:46 Str. 55
proLékaře.cz | 16.11.2026

RECENZE

FORENSIC PATOLOGY. PRINCIPLES AND PRACTISE.

Ed. Dolinak D., Lew E.O., Mathese E.W., London, Elsevier Academic Press, 2005, 616 stran. ISBN 978-0122199516.

Kolektiv devíti autorů pod vedením D. Dolinaka připravili unikátní soudně-lékařskou učebnici, která může být vhodným doplňkem naší odborné oborové literatury. Monografie je rozdělena celkem do 31 kapitol, které obsahují, vyjma standardních statí, velmi zajímavé kapitoly – např. o forenzní osteologii, stomatologii, fotografii či o vybraných specifických pitevních technikách. Text učebnice je psán jednoduchou a srozumitelnou angličtinou, bez složitých vazeb či slovních spojení (což se např. o posledním vydání Knightovy učebnice soudního lékařství konstatovat nedá). Je přehledně členěna a jednotlivé kapitoly jsou barevně odlišeny a zvýrazněny. Obrovským přínosem celého díla je nevídaná fotografická dokumentace, která čítá přes 1800 barevných kvalitních fotografií na celkem 690 stranách textu. Pomineme-li rejstřík, pak na každé straně jsou v průměru tři barevné fotografie. Je výhodou, že jsou zařazeny i fotografie z místa činu nebo nálezu obětí. Mnohdy je uvedena celá série fotografií, která dokumentuje daný případ na místě nálezu i na pitevním sálu s uvedením důležité zpětné vazby a eventuálních chyb, které byly udělány na místě nálezu zemřelého. Rozsahem fotografického materiálu nemá tato učebnice svého konkurenta, a to ani mezi současnými zahraničními soudně-lékařskými atlasy. Jednotlivé fotografie jsou komentovány v textu a nemají svůj popis přímo u sebe, což se může jevit zpočátku jako nepraktické, ale po pročtení několika kapitol takovou odlišnost čtenář již přestane vnímat. Dalším obrovským přínosem učebnice jsou krátké souhrny a praktické ukázky, jak „má vypadat“ znění pitevního protokolu, např. u střelného poranění, oběšení nebo u dopravní nehody. Za revoluční považuji uvedení krátkého souhrnu na konci každé kapitoly s uvedením několika praktických bodů a tipů, které by neměl soudní lékař opomenout, resp. čeho by se měl případně vyvarovat (Do, resp. Donęt). Každá kapitola je závěrem doplněna přehledem recentní odborné literatury.

Tato publikace se svou základní koncepcí liší od uznávaných současných zahraničních učebnic nebo tuzemských monografií soudního lékařství. Základním rozdílem je neobvyklé pořadí kapitol, kdy např. kapitola věnovaná posmrtným změnám je jednou z posledních a střelná poranění jsou naopak téměř kapitolou úvodní. Jinou odlišností je didaktická názornost a bohatost barevného členění textu. Je nepopiratelné, že monografie vychází především z americké soudně-lékařské školy, nicméně neopomíjí všechna důležitá soudně-lékařská témata, na která jsme v evropských podmínkách zvyklí. V textu je určitá obsahová disproporce mezi šíří některých kapitol, např. problematice náhlého úmrtí dospělých je věnován stejný počet stran jako forenzní osteologii, což je jistě více okrajová kapitola. Za velmi povedené a ukázkové považuji kapitoly věnované střelným poraněním, asfyxii, dopravním nehodám, forenzní neuropatologii a forenzní osteologii.

Učebnici mohu vřele doporučit začínajícím soudním lékařům nebo soudním lékařům v předatestační přípravě, kteří díky obšírné fotodokumentaci a názornosti textu mohou získat ve svém oboru rychlý přehled. Stejně dobře poslouží již zkušeným soudním lékařům, kteří v ní zcela jistě najdou řadů inovativních nápadů, zajímavých obrazově dokumentovaných případů a nových poznatků. Svojí názorností může být i vhodným doplňkovým studijním materiálem pro patology a studenty všeobecného lékařství. Vedoucímu soudnímu lékaři Úřadu soudního lékařství státu Florida Dr. Dolinakovi a jeho kolektivu se kniha jednoznačně povedla.

Petr Hejna